

Go tšwetša pele tshepetšo ya kgwebo ka baetapele ba kgwebo

#UnityinAction

Leuba la COVID-19 le fetotše ditsela tša go šoma. Le ge dikgwebo di bulwa lefisa gomme bašomimmogo ba eya go kopana, batho ba bantši ba ipotšiša gore lefelo la bona la mošomo e ka ba le bolokegile go fihla kae.

Go go netefatša gore batho ba thabile, ba ikwa ba bolokegile le gore ba ka boela dikgobeng tša bona tša mošomo ka boitshepo, baetapele ba kgwebo ba tla swanelwa ke go nagana ka dilo tše ntši.

Tše bohlokwa kudu ke:

- Go fokotša dikotsi tša go fetela ga COVID-19.

- Go latela melao le go itokišetša diketelo tšeo di ka bago gona tša Kgoro ya Mešomo mabapi le bohlakiši bja COVID-19.

- Go ba le dipholisi le ditshepetšo tša maleba.

- Go ruta le go tlabela bašomi ka tshedimošo mabapi le kokwanahloko le tšeo di dirwago go bona gore lefelo la mošomo le bolokegile.

Go tla ka mokotla wa ditlabele tšeo di tlogo šomišwa ke kgwebo, ke mathomomayo a mabotse:

Go tla ka mokotla wa ditlabele tšeo di tlogo dirišwa ke kgwebo go hlaha ditshepetšo tša khamphani, go tla dira gore go be bonolo go ikgokaganya le bašomi le go dira gore bašomi ba be le tšhepo. Diteng tša mokotla ba ditlabele di swanetše go akaretša:

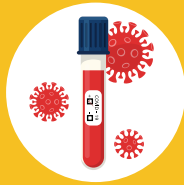
Pholisi ya go hlaha khamphani:

Morero wa matseno a ke go tsebiša bašomi ka maikemišetšo a khamphani le gore karolo yeo e tlogo tšewa ke bašomi thibelong ya ditshwaetšo tša COVID-19 e tla ba efe.

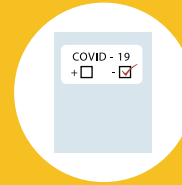
Go tlaletša, pholisi ya go hlaha khamphani e swanetše go laetša:

- Ditshepetšo tša go lekola bašomi le baeng go bona ge e ba ga ba na dika tša bolwetši.

- Ditshepetšo tša go šomana le maemo moo go nago le kgonagalo ya gore mošomi a ka no ba a tshwaeditšwe ke COVID-19, le maemo moo go tišeditšwego gore mošomi o tshwaeditšwe ke COVID-19.

- Taetšo ya ditshepetšo tšeo di lego gona tša go hlokomela maemo.

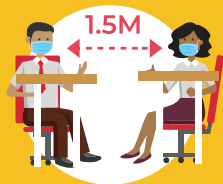
- Ditlamorago go bao ba sa latelego dikgato tša polokego.

Tshedimošo mabapi le dikgato tša polokego nakong ya go šoma:

Fa ke dintlha mabapi le dikgato tšeo khamphani e tlogo di tsenya tirišong.

Lenaneo la tekolo:

Le thuša batho bao ba filwego maikarabelo a go lekola mafelo, go hlatha ditlhaelelo tirišong ya melao gomme ba netefatše gore ditlhaelelo tšeo di a lokišwa. Dilo tša setlwaedi tšeo di swanetšego go lekolwa di swanetše go akaretša:

- Ditiši tša go šomela di swanetše go arogana le ge e ka ba ka dimetara tše 1.5.

- Bašomi ba se ke ba lebana ka difahlego (ge go kgonega).

- Diphathišene di ka dirišwa go aroganya bašomi ge go sena segoba se se lekanego go ba dumelela go dula kgole le kgole.

- Go netefatša gore batho ba dula kgole le kgole ka diphapošing tša dikopano le tša go dula ka nako ya go ikhutša, gammogo le dibolayaditwatšhi mafelong ao a kgongwago gantši.

Melao ya go ela kotsi:

E thuša batho bao ba filwego maikarabelo a go lekola mafelo, go hlatha ditlhaelelo tirišong ya melao gomme ba netefatše gore ditlhaelelo tšeo di a lokišwa.

Dilo tša setlwaedi tšeo di swanetšego go lekolwa di swanetše go akaretša:

- Phara maswao a go gopotša batho go hlokomela dikotsi tša COVID-19 mafelong. Maswao a swanetše go hlaloša gore go reng lefelo le na le dikgonagalo tše ntši tša dikotsi tša tshwaetšo.

- Maswao a tshedimošo ao a beilwego kgauswi le digopotšo tša kotsi a swanetše go eletša batho go latela melao mafelo a, le go laetša dikotlo tšeo batho ba tlogo di fiwa ge ba sa latele melao.

- Dibipamolomo le nko, ditlafafo, dibolayaditwatši le didirišwa tše dingwe tša tšhireletšo (PPE) tšeo di hlokegago di swanetše go bewa kgauswi le maswao gore dikgato tša go latela melao di kgone go tšewa le semeetseng.

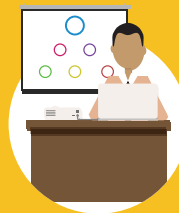
Go rekota tshedimošo ya baeng:

Go rekota tshedimošo ya baeng go bohlokwa. Ge go ka phulega ditshwaetšo morago ga ketelo, moeng a ka latelwa gomme a tsebišwa le go eletšwa go tšea dikgato tša maleba kgahlanong le kgonagalo ya tshwaetšo ya kokwanahloko.

Tlhagišo ya tlhahlo ya phafošo:

- Bontši bja diintaseteri le dikhamphani tša meepo ka Afrika Borwa di phegelela gore baeng ka moka ba swanetše go bogela tlhagišo ya kamogelo mabapi le polokego pele ba dumelelwa go tsena mafelong a.

- Ge e ba kgwebo e na le baabadithoto goba baabaditirelo, le baeng bao ba tsenago makaleng a go fapafapana a khamphani, tirišo ya tshepetšo ye e a kgothaletšwa. E a šoma, gape e netefatša gore baeng ka moka ba lemošwa ka ga dikgato tšeo khamphani e di tšeago le gore ke efe karolo yeo e swanetšego go bapalwa ke bona.

Tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go bulwa lefsa:

Go thwala mohlankedi wa go hlokomela go latelwa ga melao ya COVID-19 ya polokego, gomme yena o tla:

- Hlokomela tsentshotirišong ya dikgato tša polokego nakong ya go šoma.

- Hlokomela gore go latelwa magato a maphelo le polokego mošomong.

- Kgetha moemedi wa bašomi yo a tlogo hlokomela tikologo ye nngwe ge e ba khamphani e na le ditikologo tša go feta ye tee tša go šomela.

- Arabela matshwenyego a baemedi ba bašomi le go netefatša gore ba tsebišwa ka dinako ka moka ge seabe sa COVID-19 se fetoga.

- Boledišana le dikomiti tša maleba mabapi le dikotsi tšeo di ka amago kgwebo le go netefatša gore go na le magato ao khamphani e kago a tšea go arabela dikotsi tšeo.

Dilo tšeo o hlokago go di hlokomela ge o bula kgwebo ya gago lefsa di akaretša:

Hlatha batho bao ba kago šomela gae.

- Beakanya melao mabapi le bašomi ba.
- Fokotša kotsi kantorong ka go thuša batho ba bagolo go šomela gae.

Nagana ka go bula gannyane gannyane.

- Ge e le gore ga se bašomi ka moka bao ba kago dirwa diteko goba go fiwa didirišwa tša tšhireletšo (PPE), gona go ka bolokega go bula gannyane gannyane.
- Go boela ga boetapele pele go ka romela molaetša wa tutuetšo go bašomi ba bangwe.

Hlwekiša lefelo la mošomo ka dibolayaditwatši gomme o abe didirišwa tša tšhireletšo PPE

- Eba le sehlopha sa go ikgafa, seo se tlogo hlwekiša mafelo a mošomo le ka dibolayaditwatši pele bašomi ba tsena.
- Hlwekiša mafelo a go kgongwa kudu kgafetša kgafetša mo letšatšing, bjalo ka mekgoko ya mabati, dikonope tša dilifiti le ditšhipi tša go itshwareletša ditepising.

Bea dibolayaditwatši mafelong a go abelanwa

- Bašomo ka moka ba swanetše go abelana maikarabelo a go bona gore mafelo a go swana le meralo, mafelo a go rekiša dijo, dintlwana tša boithomelo, le diphapoši tša dikopano di dula di hlwekile.
- Mafelo a ka moka a swanetše go ba le dibolayaditwatši gore tšeo bašomi ba tlogo di šomiša pele ba kgoma se sengwe lefelong.

Matlafatša maitswaro a mabotse ka go phara maswao a go:

- Gopotša bašomi go hlapa diatla le go ba gopotša ditsela tšeo di dumeletšwego tša go gohlola le go thimola.

Eba le metomo ya ditlakala ya go se kgongwe go ralala le kantoro.

Fokotša palo ya batho ka diphapošing tša dikopano.

- Ge go kgonega gomme didirišwa di dumela, baeng ba swanetšwe go emišwa go tsena lefelong la mošomo gomme ba felele lefelong la dikopano moo maemo a beakantšwego.

Fokotša go abelana didirišwa tša kantorong.

- Go abelana didirišwa go ka ba mothopo wa phetišo ya kokwanahloko. Moo didirišwa tša go swana le segatišamatlakala di abelanwa, sebolayaditwatši le leswao kgauswi le sona la go hlohleletša tirišo, di tla hlohleletša maitshwaro a mabotse.

Thekga go entelwa ga batho ka bontši ka go hlohleletša moento.

Sephetho sa go entelwa goba go se entelwe ke kgetho ya motho. Ka ge go sena melao ya go hlaka mabapi le ditokelo tša bengmošomo go gapeletša bašomi go entelwa, bengmošomo ba swanetše go thekga bašomi ka go ba fa nako ya go ya go entelwa.

Tše dingwe tša dipotšišo le dikarabo:

Lenaneo la dilo tšeo di swanetšego go hlokomelwa le go beakanywa ke le letelele. Nka dirang go nolofatša tsentshotirišong?

- Tsela ye bonolonolo ya go hlatha le go šomana le ditlhohlo tša COVID-19 ke go hloma sehlophatšhomo. Thoma ka go hlatha batho ba bohlokwa le dikarolo tšeo ba tlogo di bapala. Morago ebang le kopano, eupša le be le lenaneo la dintlha tšeo di tlogo ahlahlwa gore ditherišano di se ke tša tšwa tseleng. Thala lenaneo la dilo tšeo di hlokago go dirwa, efa batho dikarolo tšeo ba tlogo di bapala gomme o bee dinako tša go fetša mešomo.

Nka tsebiša bjang batho gore khamphani e tshwenyega ka polokego le maphelo a bona, le gore e latela melao ya polokego?

Poledišano e bohlokwa. Ditlabelo tšeo di beakanywago tša dipoledišano di swanetše go sepelelana le mohuta wa kgwebo. Mohlala, ge bontši bja bašomi ba na le mabokgoni a tirišo ya khomphuthara gomme ba na le phihlelelo ya dikhomphuthara, dikopano tša dibitio, melaetša ya e-mail, ditlhagišo tša bitio, le dikuranta tša elektroniki di tla šoma. Ge e ba khamphani ke ya go tšweletša ditšweletšwa tše di rilego, gomme bontši bja bašomi ba šoma tikologong ya difemeng, gona ditsela tše dingwe tša dipoledišano di tla nyakega.

Dikgokagano di ka ba bohlokwa tshepetšong ya go bula kgwebo lefisa, ka moo nagana ka:

- Go tsebagatša tshepetšo ya gore bašomi ba fihle mošomong ka dinako tša go fapana, gore dihlopha tša bašomi di fihle mošomong ka dinako tša go fapana.
- Go beakanya bitio ya go 'amogela bašomi ge ba boile mošomong' yeo e tlogo bapalelwa sehlopha. E swanetše go akaretša dintlha tše bohlokwa tša maano a khamphani le dilo tšeo khamphani e di dirago go tšhireletša maphelo a bašomi.
- Mohlagiši o swanetše go ba a itokišeditše go araba dipotšišo le go fana ka didirišwa tša tšhireletšo (PPE), go bao ba ka bago ba sena tšona.

Ke sepetša feme gomme ke na le dihlopha tše tharo tša go šoma dinako tša go fapana ka letšatši. Nka netefatša bjang gore didirišwa tša tšhireletšo (PPE) di a šomišwa le gore melao ya tirišo ya sebolayaditwatši le go fana sekgoba e a latelwa?

- Bothata bjo bo ka rarollwa ka go fa bahlokomedi ba bašomi ka moka tlhahlo ka ga ditshepetšo tša taolo ya COVID-19. Ka ge bašomi ba šetše ba tlwaetše go laolwa ke bahlokomedi ba, bahlokomedi ba tla ba le bolaodi bjoo ba bo hlokago go netefatša gore bašomi ba a latela. Go hlahlba bašomi ba bangwe le go ba dira 'baofisiri ba tshedimošo ya COVID-19' go tla matlafatša go latelwa ga melao. Le ge go le bjalo, mošomo wo mogolo wa baofisiri ba e tla ba go thekga molaodi le go araba dipotšišo go tšwa go bašomikabona. Go dira gore go be bonolo go latela melao, bea didirišwa tše bohlokwa tša tšhireletšo (PPE) seferong le mejakong ye mengwe ya khamphani.

Tšhupetšo

<https://www.labournet.com/workplace-ready-covid-19-business-toolkit/>

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/communication/toolkits/business-workplaces.html>

<https://www.fnbc.co.za/downloads/businessToolKit/Return-to-workworkplaceplan.pdf>

<https://www.bowmanslaw.com/insights/employment/covid-19-can-an-employer-in-south-africa-force-its-employees-to-get-vaccinated/>

<https://www.personneltoday.com/hr/time-off-for-covid-19-vaccination/>

<https://www.mondaq.com/southafrica/employee-rights-labour-relations/1050446/mandatory-covid-19-immunisation-in-the-workplace-it39s-not-that-straight-forward>

<https://www.gov.za/covid-19/companies-and-employees/safety-workplace>